

1 FietsTelweek 2016 | Fiets en tel mee!

Van 19 tot 26 september organiseren Fietsersbond en Fietsberaad Vlaanderen een tweede editie van de FietsTelweek. Een week lang verzamelen we zoveel mogelijk fietsgegevens via de gratis FietsTelApp die fietsroutes in kaart brengt, via vaste en mobiele telpunten en aan de hand van manueel verzamelde gegevens. Dankzij de deelname van meer dan 150 Vlaamse gemeenten en de vijf Vlaamse provincies was de FietsTelweek 2015 het grootste fietsonderzoek ooit in Vlaanderen uitgevoerd. Die glansprestatie willen we dit jaar overtreffen en daarvoor rekenen we op de medewerking van uw lokaal bestuur!

Ook uw gemeente telt mee!

Een geslaagde editie van deze FietsTelweek rekt op uw steun. Om een gebiedsdekkend beeld van Vlaanderen te krijgen, willen we samen zoveel mogelijk telpunten plaatsen. Het Agentschap Wegen en Verkeer, de vijf Vlaamse provincies en verschillende Vlaamse steden en gemeenten, engageerden zich al om mee te tellen. In deze handleiding leggen we uit hoe uw gemeente kan meewerken aan de FietsTelweek.

Al deze gegevens komen in een open-dataplatform over fietsgebruik, waar ook uw lokaal bestuur toegang tot krijgt. Inzicht over aantallen, veel gebruikte of te mijden trajecten, snelheden, herkomst en bestemming kunnen helpen om fietsers beter te begrijpen en het fietsbeleid verder te verfijnen. Fietsberaad Vlaanderen wil met dit dataplatform lokale besturen actief ondersteunen bij hun mobiliteitsplannen.

2 Soorten telpunten

Er zijn verschillende manieren om fietsers te tellen. Zowel steden en gemeenten als politiezones beschikken soms over teltoestellen of gaan in het kader van een project over tot manueel tellen. Ook tijdens de FietsTelweek is al die informatie welkom, zowel van vaste en mobiele telpunten, als van manueel verzamelde gegevens. We geven hieronder een overzicht van de soorten telpunten:

- **Vast telpunt:** telpunt waarvan de gegevens worden verzameld met een telapparaat dat permanent op of langs de weg wordt aangebracht. Het gaat vaak over telsingelen die permanent op een bepaald punt zijn aangebracht of telzuilen (al dan niet met display) op basis van glasvezel of inductieve lussen. De gegevens worden vaak automatisch verzonden.
- **Mobiel telpunt:** telpunt waarvan de gegevens worden verzameld met een telapparaat dat tijdelijk op of langs de weg wordt aangebracht. Meestal gaat het over mobiele telapparaten die werken op basis van een luchtdruksysteem (rubberen slang). Sommige verkeersradars

kunnen ook fietsers registreren. Voor meer informatie neemt u contact op met de leverancier van het toestel. De gegevens kunnen elektronisch worden uitgelezen.

- **Manueel telpunt:** telpunt dat bemand wordt en waarbij via een telformulier het aantal fietsers tijdens een bepaalde tijdsperiode worden bijgehouden. De gegevens kunnen nadien elektronisch verwerkt worden.

De FietsTelweek combineert al deze verschillende telmethoden. De Universiteit Gent zorgt voor de wetenschappelijke begeleiding en staat borg voor de verwerking van de verschillende soorten gegevens die binnenkomen.

3 Hoe tellen?

3.1 Voor vaste of mobiele telpunten

Hieronder beschrijven we een aantal richtlijnen voor gemeenten en politiezones die hun eigen vaste of mobiele telpunten installeren. Bijvoorbeeld telslangen over fietspaden of camera's die fietsers registreren.

- Meet het aantal fietsers in beide rijrichtingen.
 - Indien de gemeente over slechts 1 teltoestel beschikt:
 - Voer de tellingen uit thv een dubbelrichtingsfietspad
 - Voer de tellingen uit in de richting van het dorps- of stadscentrum (één richting).
- Installeer de meettoestellen bij voorkeur minstens één week voor de FietsTelweek en verwijder ze weer één week na de FietsTelweek: van 12 september tot 3 oktober.
- Is deze periode te lang? Verwijder het meettoestel dan al één dag na de FietsTelweek, op 27 september.
- Test de installatie op voorhand.
- Controleer de installatie minstens één keer per week.

3.1.1 Wat is een geschikte locatie voor fietstellingen?

- Bij voorkeur gelegen op het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk.
- Bestaande fietsassen in de gemeente, bij voorkeur gericht op bestemmingsverkeer (woon-werk en woon-school) in de ochtendspits (want we willen vooral de functionele fietsers tellen).

3.1.2 Hoe levert u de data van de fietstellingen aan?

- Alle info over het aanleveren van de data ontvangt u via mail begin september 2016 en zal ook beschikbaar zijn op <http://fietstelweek.be/overheden> vanaf september 2016

3.2 Manueel tellen

Hieronder beschrijven we een aantal richtlijnen voor gemeenten en politiezones die manuele tellingen uitvoeren.

- Voer de tellingen uit ter hoogte van een recht tracé van een fietspad of fietsroute.
- Tel de fietsen **in beide richtingen**, met een interval van 1 uur, beginnend om 7 uur stipt en eindigend om 9 uur stipt. Dit betekent dat u per straat of fietsroute twee personen nodig hebt, om de fietsen in beide richtingen te kunnen tellen.
- Voer, bij voorkeur, de telling uit op een weekdag tussen 19 en 26 september.
- Indien u op meerdere dagen telt, dan dienen de tellingen telkens op dezelfde plaats uitgevoerd te worden om een correct beeld te krijgen van de intensiteiten op dat tracé.
- De gemeente is vrij om te bepalen wie de tellingen uitvoert, dit kan bijvoorbeeld door vrijwilligers gebeuren, op voorwaarde dat de gemeente garant staat voor een betrouwbaar resultaat. Het kan interessant zijn om samen te werken met de lokale afdelingen van de Fietsersbond, aangezien zij via de Fietsersbond gemobiliseerd worden om deel te nemen aan de FietsTelweek.

3.2.1 Hoe voert u de tellingen uit?

- Gebruik Word-sjabloon [Telformulier manueel tellen](#) van de FietsTelweek
- Het telformulier dient correct en volledig ingevuld te worden.
- Om zeker te zijn dat de telling correct verloopt, vragen we dat de tellers een kwartier vóór de telling (om 6.45 uur) op de tellocatie aanwezig zijn.
- Het is aangewezen dat de teller vanaf 6.45 uur een verantwoordelijke van de gemeente kan contacteren op zijn mobiel nummer.
- De teller stuurt een sms naar de verantwoordelijke om te bevestigen dat hij/zij paraat is. Als er iets misloopt kan de gemeente eventueel nog een vervanger sturen.
- Om 7 uur stipt start het tellen van de fietsen. Aangezien we werken met een interval van 1 uur wordt om 8u00 een ander vakje gebruikt om het aantal fietsen te tellen (zie telformulier).
- Aanvullend wordt voorgesteld dat de teller enkele foto's neemt van de telplaats om een goed beeld te krijgen van de omgeving en dat de weersomstandigheden aangevuld worden op het telformulier.
- Na de telling wordt het volledig ingevuld telformulier (analoog) samen met de foto's (digitaal) aan de verantwoordelijke van de gemeente bezorgd. De gemeente is vrij te kiezen wie de telgegevens digitaliseert. Dit kan eveneens door de teller zelf gebeuren op voorwaarde dat de gemeente garant staat voor een betrouwbaar resultaat.

3.2.2 Wat is een geschikte locatie om de tellingen uit te voeren?

- Bij voorkeur gelegen op het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk.
- Bestaande fietsassen in de gemeente, bij voorkeur gericht op bestemmingsverkeer (woon-werk en woon-school) in de ochtendspits (we willen vooral de functionele fietsers tellen).
- Zoals eerder aangegeven dient er geteld te worden op een recht fietstracé waarbij elke teller 1 rijrichting telt (dus 2 tellers per fietstracé om beide rijrichtingen te kennen). Indien er per punt slechts één teller beschikbaar is, wordt de fietsersstroom in de richting van het dorps- of stadskern geteld (één richting).

3.2.3 Hoe levert u de data van de fietstellingen aan?

- Alle info over het aanleveren van de data ontvangt u via mail begin september 2016 en zal ook beschikbaar zijn op <http://fietstelweek.be/overheden> vanaf september 2016

4 Over Fietsberaad Vlaanderen

Fietsberaad Vlaanderen is een kenniscentrum voor fietsbeleid en in brede zin voor elk beleid dat het fietsen stimuleert. De doelstelling van Fietsberaad Vlaanderen is de ontwikkeling, verspreiding en uitwisseling van praktijkgerichte kennis voor fietsbeleid. Fietsberaad Vlaanderen wil de steden en gemeenten ondersteunen om de dynamiek in hun fietsbeleid te versnellen.

5 Contact

Een vraag over de telpunten?

Inge Caers | projectmedewerker Fietsberaad Vlaanderen

inge.caers@fietsberaad.be | T 0477-25 27 60

Wout Baert | coördinator Fietsberaad Vlaanderen

wout.baert@fietsberaad.be | T 0478-29 26 34

